

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 31-03-2023
Enhed: FOST
Sagsbeh.: DEPADMA
Sagsnr.: 2303388
Dok. nr.: 2613680

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 181 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 3. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kim Edberg Andersen (NB).

Spørgsmål nr. 181:

”Vil ministeren i lyset af Sundhedsstyrelsens rapport ”Sygdomsbyrden i Danmark” opdatere SUU, alm. del - svar på spm. 1680, 2020-21, hvoraf det fremgår, at ”Hvert år dør 13.600 danskere som følge af rygning, og det estimeres, at op imod halvdelen af personer, der ryger regelmæssigt, kan forvente at dø af rygerelaterede sygdomme som fx KOL, hjertekarsygdomme og kræft. Dette betyder, at selv ved en reducere af dødeligheden eller sygeligheden på eksempelvis 75 pct. ved brugen af et substitutionsprodukt, vil der ud fra et folkesundhedsperspektiv være en ikke-acceptabel risiko forbundet med brugen af det?”

Svar:

Til besvarelse af spørgsmålet har jeg indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, der oplyser følgende, som jeg vil henholde mig til:

1) ”Vedr. nye data og brug af substitutionsprodukter

I rapporten *Sygdomsbyrden i Danmark – risikofaktorer* fremgår det, at der i Danmark er omkring 15.900 flere dødsfald årligt blandt personer, der ryger eller tidligere har røget, end blandt personer, der aldrig har røget. Det svarer til 30 procent af alle dødsfald om året. Det estimeres, at op mod halvdelen af personer, der ryger regelmæssigt, kan forvente at dø af rygerelaterede sygdomme.

Rygning øger også risikoen for en lang række sygdomme, herunder eksempelvis lungekræft og flere andre kræftformer, kronisk obstruktiv lungesygdom (KOL), hjertekarsygdomme og type 2-diabetes. For nogle sygdomme er rygning ikke den direkte årsag til sygdommen, men forværrer prognosen. Det gælder fx prostatakræft.

Nikotinprodukter, fx nikotinposer, markedsføres og omtales nogle gange som en ikke-skadelig erstatning for rygning og som et rygestopmiddel. At et produkt er mindre skadeligt end tobaksrygning gør det ikke nødvendigvis til et produkt, som Sundhedsstyrelsen kan anbefale. Selv ved et tænkt eksempel, hvor dødeligheden eller sygeligheden reduceres med eksempelvis 75 procent, ved brugen af et substitutionsprodukt, vil der ud fra et folkesundhedsperspektiv være en ikke-acceptabel risiko forbundet med brugen af det.

2) Vedr. ny viden om nikotin og skadevirkninger

I besvarelsen af SUU alm. del spm. 1680, er der beskrevet en række sundhedsskadelige konsekvenser ved brug af nikotinholdige produkter. Efter Sundhedsstyrelsens bidrag til spørgsmålet, har Vidensråd for Forebyggelse offentliggjort rapporten

Nikotinbrug blandt børn og unge. Konsekvenser og forebyggelse, som dokumenterer yderligere helbredsrisici ved brug af nikotinprodukter. Rapporten viser blandt andet, at:

- nikotin har skadelig effekt på hjerte og kar, som på længere sigt øger risikoen for forhøjet blodtryk, hjertesygdom og blodpropper.
- nikotin har en skadelig effekt på psykisk helbred og kan medvirke til at fremkalde symptomer på angst og depression.
- nikotin og stress påvirker hinanden negativt og er gensidigt forstærkende. Ved stresspåvirkning øges risikoen for at påbegynde et nikotinbrug, og omvendt øger nikotinbrug hos børn og unge risikoen for senere at udvikle en forhøjet stressfølsomhed.
- nikotinindtag i ungdommen kan medføre, at der udvikles en betændelseslignende tilstand (inflammation) i hjernen, som kan medføre øget risiko for depression, angst og afhængighed.
- nikotin i graviditeten fører til øget risiko for reduceret vækst af fosteret, dårligere lungefunktion hos barnet, samt for tidlig fødsel og dødfødsel.
- nikotin kan have en skadende effekt på tandkødet, mundslimhinden og tænderne. Området er dog sparsomt undersøgt.
- nikotin øger sandsynligheden for at blive afhængig af både cigaretter og af rusmidler, dvs. at nikotin har en såkaldt gateway-effekt.”

Med venlig hilsen

Sophie Løhde